

ת"פ 18225/05/19 - מדינת ישראל נגד דמלוו דוד נגוסה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18225-05-19 מדינת ישראל נ' נגוסה(עציר)

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם דמלוו דוד נגוסה (עציר)

באת-כוח המאשימה: עו"ד שמרית וולף

בא-כוח הנאשם: עו"ד אריאל הרמן

גזר דין

בהתאם להכרעת הדין מיום 24.10.2019, הנאשם (יליד 1983) הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדרי טיעון, שכללו את תיקון כתבי האישום שהוגשו נגדו, כלהלן:

בהליך הנדון הורשע הנאשם בשתי עבירות של יידוי אבן או חפץ אחר לעבר כלי תחבורה, לפי סעיף 332א(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**) ובעבירה של היזק בזדון, לפי סעיף 452 בחוק.

בת"פ (שלום באר-שבע) 69782-01-19 (להלן - **ההליך שצורף**), שלבקשת הנאשם צורף אל ההליך הנדון, הורשע הנאשם בשתי עבירות איומים, לפי סעיף 192 בחוק.

הטיעונים לעונש נשמעו בדיון מאותו יום (24.10.2019)

א. עובדות כתבי האישום שבהן הודה הנאשם

2. **ההליך העיקרי:** עובדות כתב האישום המתוקן, שלפיהן הורשע הנאשם בשתי עבירות של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה ובעבירה של היזק בזדון, הן כלהלן:

ביום 2.5.2019 סמוך לשעה 14:10, לאחר שהנאשם שתה אלכוהול, הוא ישב בקרבת תחנת האוטובוס ברחוב אביזוהר בשכונת רמת בית הכרם בירושלים (להלן לפי העניין - **הכביש, התחנה**), והסתכל לעבר הכביש הצמוד לתחנה, שבו נסעו כלי רכב.

הנאשם יידה שלוש פעמים אבנים המשמשות לריצוף מדרכות שהיו במקום (להלן - **האבן**). את האבן הראשונה יידה לעבר החלון הימני של אוטובוס של חברת 'אגד', שהסיע נוסעים ושעצר בתחנה, בעוד הנאשם נמצא במרחק מספר מטרים בודדים מהאוטובוס. חבטת האבן בחלון גרמה לבהלת הנוסע שישב לצד אותו חלון; את האבן השנייה יידה לעבר רכב נוסע שהיה בנתיב השמאלי; את האבן השלישית יידה לעבר רכב מסוג יונדאי שבו נהג ש"ג. האבן פגעה בצד הרכב וכתוצאה מכך נגרם נזק פחחות לרכב.

3. **ההליך שצורף - ת"פ (שלום באר-שבע) 69782-01-19:** אלו הן עובדות כתב האישום המתוקן, שלפיהן הורשע הנאשם בשתי עבירות איומים:

במועדי האירועים שיתוארו להלן, היה הנאשם אסיר באגף 10 בכלא דקל במתחם כלא באר שבע (להלן - **האגף**), והסוהר אדיר היה זקיף באגף (להלן - **הסוהר**). בשני מועדים שבהם הסוהר הגיע לביקורת בתאו של הנאשם, איים עליו הנאשם בפגיעה שלא כדין בגופו, כדי להפחידו או להקניטו, כלהלן: ביום 15.10.2018 בשעה 13:30 אמר הנאשם לסוהר, "העולם קטן אני אפגוש אותך בחוץ ויראה לך מה זה, יא בן זונה אני יזיין אותך"; ביום 16.10.2019 בשעה 03:30 אמר הנאשם לסוהר, "שמתי אותך כמטרה אני ארצח אותך".

ב. **הראיות לעונש: ר"פ ומאסר על תנאי בר-הפעלה**

4. מטעם הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש. מטעם המאשימה הוגשו הראיות שלהלן.

5. **הרשעות קודמות:** הנאשם יליד שנת 1983 (כבן 36) ולחובתו שתיים-עשרה הרשעות קודמות. הראשונה משנת 2003 והאחרונה מחודש מאי 2018. הנאשם הורשע בין השאר, בעבירות אלימות (בהן, תקיפה ותקיפת שוטר), איומים, רכוש (גניבה, היזק לרכוש במזיד), הפרת צו שיפוטי, העלבת עובד ציבור, התחזות, והתנהגות פרועה במקום ציבורי. בשל הרשעות אלו, נשא בשמונה עונשי מאסר בפועל, לתקופות שבין כחודשיים לחמישה-עשר חודש, לצד עונשי מאסר מותנים וענישה נוספת.

6. **מאסר מותנה חב הפעלה:** על-פי גזר הדין מיום 6.5.2018 בת"פ 37977-04-18 בבית משפט השלום בנתניה (כבוד השופט ע' פרייז), לחובת הנאשם מאסר מותנה חב הפעלה למשך שניים-עשר חודש, על הרשעה בעבירות אלימות, לרבות עבירת איומים.

בהליך זה הנאשם הורשע בשתי עבירות איומים ובשתי עבירות תקיפה. במסגרת גזר הדין הושת עליו עונש מאסר בפועל למשך שישה חודשים וכן הופעלו שני עונשי מאסר מותנים, אחד למשך תשעה חודשים ואחד למשך שלושה חודשים, חלקם בחופף וחלקם במצטבר, כך שסך כל תקופת המאסר בפועל הועמדה על שנה. בנוסף וכאמור, ניתן עונש מאסר מותנה למשך שניים-עשר חודש.

ג. טענות הצדדים בעניין העונש

טענות המאשימה

7. באת-כוח המאשימה עמדה על כך שאת העבירות שבהן הורשע הנאשם במסגרת ההליך הנדון, הוא עבר על רקע שתיית אלכוהול, ולכן הואשם על-פי החלופה המקלה של עבירת יידוי אבן לעבר כלי תחבורה, הקבועה בסעיף 332א(א) בחוק. עם זאת הוסיפה, כי אין מחלוקת על כך שהנאשם לא היה במצב של שכרות שבעטיה לא היה אחראי למעשיו, וכי אף הודה במעשים, שהם חמורים ומסוכנים.

הערך המוגן שנפגע מהעבירות של יידוי אבן והיזק בזדון, הוא ביטחונם של הנוסעים בכביש, באוטובוס וברכב פרטי. באשר לעבירות האיומים, מאחר שהנאשם סבר כי המאויים הוא עובד ציבור, יש לראות בו כמי שפגע גם בשלטון החוק וביכולתו של הסוהר למלא את תפקידו ללא מורא.

נסיבות העבירות בתיק העיקרי הן יידוי שלוש אבנים המשמשות לריצוף מדרכה. באת-כוח המאשימה הדגישה, שהנאשם חזר על המעשה שלוש פעמים והמשיך ביידוי האבנים, על אף שיכול היה לעצור בכל שלב ולא להמשיך לסכן את התנועה ואת האנשים שהיו בכלי הרכב. גם אם נגרמו רק נזקים לרכוש, נזקי פחחות, מדובר במעשה שבו הנזק הפוטנציאלי הוא רב וחמור. בעניין זה הטעימה, כי פגיעת אדם מיידוי האבן עשויה הייתה להיות קשה וחמורה וכי העובדה שלא נגרמו פגיעות חמורות לא הייתה אלא, מקרית (מזל).

8. בעניין מדיניות הענישה הפנתה המאשימה לשני גזרי הדין הבאים, שבהם נקבע עונשם של נאשמים שהורשעו ביידוי אבן לעבר רכב, שלא על רקע אידיאולוגי:

(1) ת"פ (מחוזי בא"ש) 26470-10-17 מדינת ישראל נ' הואשלה (24.10.2018) (כבוד השופט א' משניות) (להלן - עניין הואשלה) - שני הנאשמים כבני 18, נעדרי הרשעות קודמות, הורשעו על-פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה בצוואת ובתקיפה הגורמת חבלה של ממש בצוואת. לא דובר בעבירות שנעברו ממניע אידיאולוגי. הנאשם 2 יידה אבן לעבר כלי רכב נוסע וכתוצאה מכך נגרם נזק לפח הרכב. לאחר מכן יידה הנאשם 1 אבן לעבר אוטובוס שבו נסעו ילדים. האבן פגעה בשמשת הרכב שהתנפצה. הנפגעת נפלה לאחר שקמה כדי לבקש מהנהג לעצור, וכתוצאה מכך איבדה את הכרתה למספר שניות ושברה שלוש צלעות. נקבע מתחם עונש בין 16 ל-40 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם 1 הושתו 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגעת בסך 4,000 ₪. על הנאשם 2 הושתו 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי לנפגע בסך 2,000 ₪.

(2) ת"פ (מחוזי ירושלים) 39345-01-17 מדינת ישראל נ' אבו עוויס (16.7.2017) (כבוד השופט א' רון) (להלן - עניין אבו עוויס) - הנאשם כבן 19, נעדר הרשעות קודמות, הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה ובגרימת נזק במזיד לרכב. כתוצאה מיידוי האבן,

נופצה שמשות החלון הקדמי והמתלוננת נפצעה משברי הזכוכית. נקבע מתחם עונש בין 16 ל-36 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה, קנס בסך 1,000 ₪ ופיצוי לנפגעת בסך 5,000 ₪.

9. בעניין מתחם העונש ההולם טענה המאשימה, כי בעניין העבירות של ידוי אבן לכלי רכב והיזק לרכוש בזדון, מתחם העונש הוא בין כ-20 ל-40 חודשי מאסר בפועל. באשר לעבירות האיומים, מתחם העונש הוא בין מספר חודשי מאסר בפועל לשנת מאסר בפועל.

באשר לעונש בתוך המתחם, טענה המאשימה, כי לזכות הנאשם עומדת הודאתו והכרתו באחריותו. עם זאת, הנאשם לא עובר הליך שיקומי כלשהו וכן עומדות לחובתו הרשעותיו הרבות הקודמות בעבירות חמורות וכן העובדה שהעבירות שבהן הורשע עתה, נעברו בעוד תלוי נגדו מאסר מותנה שחובה להפעילו.

המאשימה עתרה להשית על הנאשם את העונשים הבאים: 36 חודשי מאסר בפועל; הפעלת 12 חודשי המאסר המותנה במצטבר; מאסר מותנה; פיצוי למתלונן (ש"ג) שרכבו ניזוק.

לעניין הפעלת המאסר המותנה במצטבר לעונש המאסר שיושג בשל ההרשעה בהליך הנדון, הפנתה המאשימה אל פסק הדין בעניין ע"פ 9707/14 ואזנה נ' מדינת ישראל (22.2.2015) (להלן - **עניין ואזנה**), הקובע כי בהתאם למדיניות הענישה הנוהגת בשנים האחרונות, יש להעדיף השתת עונשי מאסר מצטברים. זאת בשונה מהמדיניות שנהגה בעבר, שלפיה חפיפת עונשי מאסר הייתה ברירת המחדל.

טענות ההגנה

10. בא-כוח הנאשם הלין על הענישה המחמירה שביקשה המאשימה, אשר לשיטתו, נובעת מעמדתה המחמירה בכלל בעת האחרונה ותוך התעלמות מנסיבותיו המיוחדות של המקרה הנדון.

בא-כוח הנאשם טען כי לא ניתן לבסס את מתחם העונש על הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה בעניין הענישה הנוהגת, מהטעם שנסיבותיהם של אותם מקרים חמורים בהרבה מהמקרה הנדון. כך גם באותם מקרים נקבע כי הרף התחתון של מתחם העונש הוא 16 חודשי מאסר בפועל ולא 20 חודש, כפי שביקשה המאשימה. לגבי עניין **הואשלה**, טען, כי חומרת נסיבותיו נבעה מכך שהנאשמים באותו עניין עברו יחד את העבירות לאחר תכנון מוקדם, הנזק שנגרם, שכלל פגיעה באישה שהייתה באוטובוס, היה חמור יותר, העבירה נעברה מתוך רצון וכוונה לעבור את העבירה ולגרור נזק, וכן דובר בכביש מהיר. בענייננו, פוטנציאל הנזק היה פחות מאחר העבירה נעבר בכביש שבו הנסיעה אטית.

11. בעניין נסיבות העבירה טען בא-כוח הנאשם, כי מידת יכולתו של הנאשם להימנע מהעבירה או לשלוט במעשיו, הייתה קרובה לאפס. אמנם הוא לא עבר את העבירות בהיותו במצב של שכרות הפוטרת מאחריות פלילית או במצב של

שכרות נשלטת, שאינה פוטרת מאחריות פלילית, אך יש לתת את הדעת למצבו לאחר שתיית אלכוהול, שבעטיו לא ניתן היה להאשימו בחלופה המחמירה המחייבת את הוכחת יסוד הכוונה (סעיף 332א(ב) בחוק, שעונשה עשרים שנות מאסר). לטענת בא-כוח הנאשם, המשמעות של האשמת הנאשם בחלופה המקלה של העבירה (סעיף 332א(א) בחוק, שעונשה עשר שנות מאסר), היא שנוסבות העבירה מקלות מבחינת יסוד הכוונה. בשל מצבו האמור של הנאשם, הדבר פועל לטובתו ומקל עמו. עוד טען בהקשר זה, כי הנאשם לא תכנן את מעשיו, אלא בהשפעת האלכוהול הרים אבן וזרק אותה, ללא כל מטרה או יכולת להעריך את הנזק הצפוי ממעשיו, ובעוד יכולתו לשלוט במעשה העבירה היה מינימאלי.

בעניין ידיו האבן אל האוטובוס טען בא-כוח הנאשם, כי דובר ביידוי אבן בעוצמה חלשה שלא הסבה כל נזק. לאחר מכן, יידה הנאשם אבן נוספת לעבר רכב, שגרמה נזק לפח, מבלי שהוכח היקף הנזק. לטענתו, פוטנציאל הנזק היה נמוך ומשלא הוכח אחרת, הרי שהמסקנה היא שהנזק שנגרם היה פעוט.

12. בשל הנוסבות המקלות שעליהן עמד, טען בא-כוח הנאשם, כי לגבי העבירות שבהן הורשע הנאשם בהליך העיקרי, על מתחם העונש להיות בין פחות משישה חודשי מאסר בעבודות שירות לכעשרה חודשי מאסר.

אשר למידת העונש בתוך מתחם הענישה טען, כי יש לשקול את הודאת הנאשם ואת הכרתו באחריותו. באשר להרשעותיו הקודמות של הנאשם, טען, כי יש לבחון זאת באופן מורכב, ולא בהכרח לראות בכך גורם המצדיק החמרה בענישה. לטענתו, כבר הושתו על הנאשם עונשי מאסר מותנים מתוך רצון להרתיעו, אך בפועל הדבר לא מנע ממנו לשוב ולעבור עבירות נוספות. מכאן לטענתו, המסקנה המתבקשת היא שעונשי מאסר מותנים אינם משיגים אצל הנאשם את מטרותם. לנאשם בעיית שתיית אלכוהול ולכן טען, כי הנאשם זקוק לטיפול ולא להרתעה באמצעות מאסרים מותנים.

13. בעניין המאסר המותנה שהפעלתו התבקשה, טען בא-כוח הנאשם כי אכן, אין מנוס מהפעלתו. עם זאת, מאחר שנקבע מאסר מותנה ממושך, המגביל את שיקול הדעת של בית המשפט באופן השולל גמישות בקביעת עונשו הנוכחי של הנאשם, יש להפעילו בחופף לענישה שתיקבע עתה. בהתאם לכך, יש להשית על הנאשם מאסר בפועל ברף התחתון של מתחם העונש, כך ש"יבלע" בעונש המאסר המותנה שיופעל.

באשר לעבירות האיומים טען, כי יש להסתפק במאסר מותנה קצר ומידתי וכי אין מקום להשתת מאסר מותנה נוסף ממושך, מאחר שכאמור, ממילא המציאות מראה כי הנאשם אינו מורתע מכך.

ד. דין

(1) קביעת מתחם העונש ההולם

מספר מתחמי הענישה

14. במקרה הנדון יש לקבוע שני מתחמי ענישה, אחד לעבירות נושא ההליך העיקרי ואחד לעבירות שעניינן ההליך שצורף. בכתב האישום בהליך העיקרי תואר אירוע אחד נמשך, שבמהלכו נעברו במועד אחד שתי העבירות של יידוי אבן והעבירה של היזק לרכוש. לפיכך לגבי שלוש עבירות אלו ייקבע מתחם עונש אחד. בדומה, בכתב האישום בהליך שצורף תוארו שני אירועים סמוכים, שבמהלכם נעברו שתי עבירות האיומים שבהן הורשע הנאשם. נסיבות העבירות דומות, הן נעברו בהפרש של יום אחד וכלפי אותו אדם, כך שמתקיים קשר הדוק בין שני האירועים. לפיכך גם לגבי עבירות אלו ייקבע מתחם עונש אחד.

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בערכים מוגנים אלו

15. יידוי או ירי של אבן או חפץ אחר לעבר כלי תחבורה (סעיף 332א בחוק העונשין): בדומה לעבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה (סעיף 332 בחוק), גם העבירה של יידוי אבן לעבר כלי תחבורה (סעיף 332א בחוק), על שתי חלופותיה, נועדה להגן על הערך שלמות גופם ונפשם של הנוסעים בנתיב תחבורה, על הבטחת תנועה בטוחה בדרך ועל שלמות רכושם (כלי הרכב) של הנוסעים (השוו לאמור בעניין הערך המוגן בעבירה לפי סעיף 332 בע"פ 217/04 אלקורעאן נ' מדינת ישראל (29.6.2005), כבוד הנשיא א' ברק, פסקה 11 (להלן - עניין אלקורעאן)).

העבירה לפי סעיף 332א(א) בחוק, שבה הורשע הנאשם אוסרת על יידוי אבן או חפץ "לעבר כלי תחבורה בנסיעה, באופן שיש בו כדי לסכן את בטיחותו של הנוסע בכלי התחבורה או את מי שנמצא בקרבת כלי התחבורה, או שיש בו כדי לפגוע בכלי התחבורה בנסיבות שיש בהן כדי לעורר פחד או בהלה". העונש שנקבע לעבירה זו הועמד על עשר שנות מאסר. חומרתה של עבירה זו פחותה מזו הקבועה בסעיף 332א(ב), שעונשה עשר שנים מאסר, הכוללת את יסוד המטרה והכוונה "לפגוע בנוסע או במי שנמצא בקרבה כאמור" (דיון בעניין יסוד המטרה, שאינו נוגע לענייננו, ראו למשל, בעניין אלקורעאן, פסקאות 6-11).

חרף השונות בין העבירה שבה הורשע הנאשם לבין העבירות לפי סעיפים 332 ו-332א(ב) בחוק וכפי שעמד על כך בית המשפט העליון לא אחת, כל יידוי אבן לעבר כלי תחבורה הוא חמור ופגיעתו בערכים האמורים, שעליהם נועדה העבירה להגן, היא קשה. זאת ללא קשר למניע ליידוי האבן או לתוצאתו. "הרימשליך האבן אינו יודע מה תהא תוצאת מעשהו, האם תפגע האבן בפח הרכב ותטיל אימה בלא נזק פסי לאדם, למצער, או האם תיפול על הכביש ולא תגרום נזק, או שמא תחדור בעד השמשה ותקפח חיים או תפגע קשות" (ע"פ 4080/06 פלוני נ' מדינת ישראל (10.1.2007), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה ד(ד). ראו גם ע"פ 4307/06 פלוני נ' מדינת ישראל (22.01.2007), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה ה(1)).

הנאשם הודה בכך שהוא יידה אבני ריצוף מדרכות, שאינן אבנים קטנות, לעבר קלי רכב נוסעים שחלפו על פניו. אין מדובר במצב שבו הנאשם יידה אבנים ובמקרה עבר במקום רכב נוסע ואף אין מדובר ביידוי אבן לעבר קלי רכב שאינם נוסעים (בחניה), אלא הוא יידה את האבנים אל עבר קלי הרכב שחלפו על פניו בנסיעה. בנסיבות אלו, מדובר במעשים שסכנה רבה כרוכה בהם ולכן, פגיעתם בערכים שעליהם נועדה העבירה להגן היא בעוצמה גבוהה.

16. **היזק בזדון (סעיף 452 בחוק העונשין):** עבירה זו, האוסרת על הריסת נכס או פגיעה בו שלא כדין, שעושה שלוש שנות מאסר, נועדה להגן על הרכוש ובכלל זה על רכושו של הפרט. ביידוי אבן לעבר רכב, תוך גרימת נזק לרכב, פגע הנאשם בתכלית זו.

17. **איומים (סעיף 192 בחוק העונשין):** הערך החברתי הנפגע מעבירת האיומים הוא שלווה נפשו של הפרט, בטחונו וחירות פעולתו. כאמור לעניין זה, "מלשון הסעיף עולה כי איום הוא מעשה שנעשה ('בכל דרך שהיא') כדי להפחיד או להקניט אדם בכך שייפגעו גופו, חירותו, נכסיו, שמו הטוב או פרנסתו - שלו או של אדם אחר. האיום הוא אפוא ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי, וזאת כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן פעמים רבות האיום כרוך גם בצפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום" (רע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, ס(4) 96, עמ' 105 (פסקה 7) (2006), כבוד השופט ד' ביניש. כן ראו: ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל פ"ד מג(3) 373, עמ' 380 (פסקה 6) (1989), כבוד השופט א' גולדברג).

לא ניתן לומר כי בנסיבות העניין הפגיעה בערכים המוגנים של עבירת האיומים אינה בעוצמה גבוהה. חומרת האיומים שהפנה הנאשם אל הסוהר נובעת מתוכן הדברים ("אפגוש אותך בחוץ ואראה לך ..."; "שמתי אותך כמטרה אני ארצח אותך") וגם מחזרתו על דברי האיומים. בנסיבות אלו, אף לא ניתן לומר כי דובר באמירה חד פעמית או כי כנטען לגבי האישום העיקרי, הנאשם פעל בהיותו נתון להשפעת אלכוהול.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת

18. פסקי דין רבים מתווים את מדיניות הענישה המחמירה בעבירות של יידוי אבנים לעבר כלי תחבורה נוסעים. רובם עוסקים בעבירות של יידוי אבנים ממניעים אידיאולוגיים, בחלק ניכר מהם נדונו עונשיהם של קטינים ולעתים קרובות, אף דובר במי שאין לחובתו הרשעות קודמות. דומה כי הפסיקה בנסיבות הדומות לענייננו, שבה יידוי האבנים אינו ממניע אידיאולוגי, היא מועטה. נראה אפוא, כי הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה, משקפת את רמת הענישה הנוהגת בנסיבות מעין אלו. בהינתן העובדה שגם בעניין הואשלה דובר בשני מקרים של יידוי אבנים, נראה כי ניתן לומר שהענישה היא בטווח שבין 16 חודשי מאסר בפועל, כפי שנקבע באותו עניין, לבין 24 חודשי מאסר, כפי שנקבע בעניין אבו עוויס. עם זאת, יש לתת את הדעת לכך ששם, בשונה מהנאשם, דובר בצעירים (כבני 18 ו-19) נעדרי הרשעות קודמות.

19. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת איומים, לא הפנו הצדדים לפסיקה. בחינת הפסיקה הנוהגת מעלה כי טווח הענישה בנסיבות של איומים שהופנו כלפי שוטרים, הוא בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל. כך בין השאר, נקבע בפסקי הדין הבאים: רע"פ 2423/18 עוזרי נ' מדינת ישראל (20.6.2018) - הושת מאסר מותנה וקנס בסך 750 ₪; רע"פ 9057/12 מצרי נ' מדינת ישראל (4.3.2013) - לנאשם הרשעות קודמות, הושתו עליו 4 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 1,500 ₪; ע"פ (חיפה) 30098-10-14 חבקה נ' מדינת ישראל (22.1.2015) - הושת רק מאסר מותנה.

שקילת הנסיבות הקשורות בעבירה

20. השיקולים שנשקלו בעניין הנסיבות הקשורות במעשי העבירות, הם אלו: ראשית, עצם העובדה שכל אחת מהעבירות - ידוי האבנים והאיומים - נעברה יותר מפעם אחת מלמדת על מעשה מתוכנן, אם לא בפעם הראשונה, אז למצער בפעם השנייה שבה נעברה כל אחת מהעבירות. לעניין ידוי האבן, בוודאי שכך בפעם השלישית שבה הנאשם יידה אבן. שנית, בנסיבות אלו שבהן הנאשם חזר על מעשיו, הוא אף יכול היה להימנע מלעבור את העבירות, אך לא נמנע מכך. שלישית, הנזק שעשוי היה להיגרם בשל ידוי האבנים הוא קשה וחמור. גם אם בסופו של דבר נגרם רק נזק לרכוש, אין בכך כדי להמעיט מחומרת המעשים, לנוכח חומרת הסכנה שהייתה צפויה מידידי האבנים.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

21. בהתאם לעיקרון ההלימה (שלפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבות שבהן נעברה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל על הנאשם), תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה כמפורט לעיל וכן תוך התחשבות בנסיבות שבהן נעברו העבירות, נראה כי מתחמי הענישה ההולמים הם כלהלן:

מתחם העונש לעבירות שבהן הורשע הנאשם בהליך העיקרי - שתי עבירות של ידוי אבן לעבר כלי תחבורה ועבירה של היזק לרכוש - הוא בין 16 ל-40 חודשי מאסר בפועל (כפי שנקבע בעניין הואשלה).

מתחם העונש לעבירות שבהן הורשע הנאשם בהליך שצורף - שתי עבירות איומים - הוא בין 3 ל-10 חודשי מאסר בפועל.

(2) גזירת עונשו של הנאשם

הנסיבות שאינן קשורות במעשה העבירה

22. הנסיבות שאינן קשורות בעבירות (במעשה), אלא בנאשם (בעושה), אשר נשקלו בעת קביעת עונשו, הן אלו: ראשית, הנאשם הודה בעבירות והכיר באחריותו ואף צירף הליך נוסף. בכך חסך זמן שיפוטי יקר בשתי ערכאות; שנית, כמפורט לעיל, לחובת הנאשם (כבן 36) שתיים-עשרה הרשעות קודמות, בין השאר בעבירות אלימות, איומים ורכוש. הוא כבר נשא בעבר בשמונה עונשי מאסר בפועל, ואף חרף עונשי מאסר מותנים, שב לסורו פעם אחר פעם; שלישית, הנאשם עבר את העבירות בעוד שלחובתו מאסר מותנה למשך שנה, שהתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות או איומים; רביעית, למרבה הצער, נראה כי הנאשם לא מעוניין לעבור טיפול או תהליך שיקומי כלשהו והוא אף לא ביקש שיוגש בעניינו תסקיר של שירות המבחן. אמנם בא-כוחו טען כי הוא סובל מבעיית שתיית אלכוהול המשליכה על מעשיו ועל העבירות שהוא עבר ועובר, אך לא הובא כל מידע ממשי בעניין זה ולמרבה הצער, הנאשם אף לא גילה עניין כלשהו

במציאת פתרון לבעיה זו, ככל שהוא סובל ממנה, ואף לא גילה רצון לטפל בה או לעבור תהליך גמילה או שיקום.

גזירת העונש המתאים לנאשם

23. איזון בין כל השיקולים האמורים, שקילת עמדת המאשימה וכן שקילת טענותיו של בא-כוח הנאשם, מובילים לכך שיש להעמיד את עונש המאסר שיושת הנאשם בשליש האמצעי של כל אחד ממתחמי הענישה, תוך חפיפה חלקית של תקופות המאסר. זאת לצד מאסר מותנה שישמש גורם מרתיע מפני חזרת הנאשם על עבירת אלימות, איומים או רכוש. בשונה מעמדת בא-כוח הנאשם, העובדה שעד היום לא היה בעונשי המאסר המותנים כדי להרתיע את הנאשם, אינה מצדיקה לחדול מהמשך הרתעתו.

בהתאם לאמור, עונש המאסר בפועל שיושת על הנאשם בשל שתי העבירות של ידיו אבן לעבר כלי תחבורה והעבירה של היזק בזדון, יהיה למשך 25 חודש, ועונש המאסר בפועל בשל שתי עבירות האיומים יהיה למשך 6 חודשים, בעוד 4 חודשים מתוכם יחפפו למאסר בשל העבירות האחרות, כך שסך הכול עונש המאסר בפועל יהיה למשך 27 חודש.

24. בעניין הפעלת המאסר המותנה שהושת על הנאשם בת"פ (שלום נתניה) 37977-04-18, טען בא-כוח הנאשם כי העמדתו לתקופה של שנה, הגבילה את שיקול הדעת של בית המשפט הנדרש להפעילו. עוד טען כאמור, כי עונשי מאסר מותנים על הנאשם אינה משיגה את מטרת ההרתעה מאחר שהנאשם זקוק לטיפול ולא לענישה נוספת. לפיכך עתר להפעלת המאסר המותנה, כך שכולו יחפוף את העונש שיושת עתה.

מנגד וכאמור, המדינה טענה, כי הכלל הוא שעל המאסר המותנה המופעל להיות במצטבר לעונש שיוטל עתה על הנאשם וזאת בהתאם לקביעת בית המשפט העליון, שעל-פיה בדרך כלל, על הענישה להיות מצטברת ולא חופפת. זאת כאמור בעניין ואזנה (כבוד השופט מ' מזוז, פסקה 14), כי "ההסדרים הנורמטיביים בסוגיה זו עברו בשנים האחרונות שינוי מובהק לכיוון של התרחקות מתפיסה - פרשנית או מהותית - של עונשים חופפים כברירת מחדל, והענקת מעמד בכורה לתפיסה הבוחנת אירועים עבריינים נפרדים כל אחד בפני עצמו, תוך הפעלת שיקול דעת פרטני באספקלריה של עקרון ההלימה, אשר נקבע כעקרון המנחה בענישה". לפיכך טענה, שככלל, יש להעדיף ענישה מצטברת ולא חופפת (ראו עוד שם, פסקאות 12-18).

משך המאסר המותנה שיש להפעילו, הוא אמנם ממושך יחסית ולפיכך נראה כי ישנה הצדקה להפעילו כך שיחפוף באופן חלקי את המאסר שיושת בשל העבירות בהליכים הנדונים. בהתאם לכך, מתוך שניים-עשר חודשי המאסר המותנה שיופעל, תשעה יחפפו את הענישה בשל ההליך הנדון ושלושה חודשי מאסר יצטברו אליו.

25. בנוסף לאמור הנאשם יחויב לפצות את ש"ג על הנזק שנגרם לרכבו כתוצאה מהאבן שיידה הנאשם. העובדה שהיקף הנזק לא הוכח, כטענת בא-כוח הנאשם, אינה מעלה או מורידה, שכן ככלל, לא נדרשת הוכחה מדויקת של היקף הנזק. תכלית הפיצוי לקורבן הנקבע בגזר הדין, אינה להיטיב את מלוא הנזק, אלא הוא בעיקרו "אקט סמלי-חינוכי-ערכי ואינו מהווה פיצוי ממשי" (ע"פ 11178/04 פלוני נ' מדינת ישראל (1.9.2005), כבוד השופט א' רובינשטיין,

פסקה א(5). ראו עוד: רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל (8.8.2007), כבוד הנשיאה ד' ביניש, פסקאות 23-11). לפיכך סכום הפיצוי יועמד על סך 2,000 ₪.

ה. גזר הדין - סיכום

26. לנוכח כל השיקולים שעליהם עמדנו וכאמור לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

א. (1) המאסר בפועל בשל העבירות שבהן הורשע הנאשם בהליך הנדון יהיה למשך 25 חודש.

המאסר בפועל בשל ההליך שצורף (ת"פ (שלום באר-שבע) 69782-01-19), יהיה למשך 6 חודשים, בעוד 4 חודשים מתוכם יחפפו למאסר בשל העבירות האחרות (שעניין ההליך העיקרי).

בהתאם לכך, משך עונש המאסר בפועל בשל שני הליכים אלו יהיה למשך 27 חודש.

(2) המאסר על תנאי למשך 12 חודש שהושת בגזר הדין מיום 6.5.2018, בת"פ (שלום נתניה) 37977-04-18, יופעל כך ש-9 חודשים יהיו בחופף לעונש המאסר בשל ההליך הנדון ו-3 חודשים במצטבר לעונש זה.

בהתאם לאמור בפסקאות א(1) ו-2), משך תקופת המאסר בפועל המצטברת שבה יישא הנאשם, היא 30 חודש, החל מיום מעצרו, ביום 2.5.2019.

ב. (1) מאסר מותנה למשך 6 חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת אלימות או עבירת רכוש שהיא פשע.

(2) מאסר מותנה למשך 3 חודשים. הנאשם לא יישא עונש מאסר זה, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות, לרבות איומים, או עבירת רכוש שהיא עוין.

ג. פיצוי לנפגע (ש"ג), בסך 2,000 ₪, אשר ישולם תוך 60 יום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, ט"ו במרחשוון תש"ף, 13 בנובמבר 2019, במעמד הנאשם ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול.

תמר בר-אשר,
שופטת